

Modelul Domar (1946).

Obiectiv: dimensionarea fluxurilor de investitii necesare unei cresteri economice echilibrate.

Studiaza: problema deplinei folosinte pe termen lung (considerand un interval temporal cu mai multe perioade).

Punctul de plecare al modelului il reprezinta relatia multiplicatorului keynesian:

$$\Delta Y = \Delta I / (1-c) \quad (1)$$

Se considera ca economia se gaseste in situatia de deplina folosinta si cauta conditiile necesare ca aceasta stare sa se mentina si in perioadele urmatoare.

Cresterea potentiala este data si depinde de investitie si de o constanta σ care *exprima tehnicile existente*.

Ipoteza deplinei folosinte presupune:

$$\Delta I / (1-c) = I \sigma \quad (\text{ecuatia fundamentala a lui Domar}) \quad (2) \Rightarrow$$

$$\Delta I / I = \sigma (1-c)$$

i.e. pentru a mentine deplina folosinta investitia trebuie sa creasca constant cu $\sigma(1-c)$ (cu ritmul σ/s).

Domar sustine ca nu exista nici un motiv ca aceasta conditie sa fie verificata intr-o economie in care deciziile de investitii sunt luate descentralizat, de foarte multi intreprinzatori. \Rightarrow Echilibrul fara somaj nu poate fi atins decat in mod exceptional.

Concluzie: sistemul economiei de piata este departe de a conduce la echilibru deoarece cresterea necesara a capacitatilor de productie $I\sigma$ nu poate fi atinsa din moment ce deciziile de investitii sunt aleatorii si nu sunt corelate cu cresterea ofertei potentiale.

Chiar daca ar fi asa noile investitii se vor adauga la capacitatea de productie existenta, iar pentru mentinerea deplinei folosinte va fi nevoie de o crestere si mai accentuata si a investitiilor s.a.m.d.

Statul poate juca un rol esential in stimularea cererii chiar fara cresterea investitii. Aceasta deoarece in optica keynesiana ecuatia este valabila pentru cheltuiala autonoma, care nu influenteaza capacitatea de productie potentiala (oferta potentiala). Statul poate influenta inclinatia marginala spre consum in sensul cresterii modificand repartitia veniturilor si astfel sa franeze cresterea investitiilor necesara pentru mentinerea echilibrului deplinei folosinte (factorul $(1-c)\sigma$ scade).

Repartizarea veniturilor se poate face impozitand veniturile ridicate si subventionandu-le pe cele scazute.

Domar sustine ca sistemul economiei de piata tinde sa creeze capacitati de productie excedentare si ca doar interventia statului de a incuraja consumul poate tempera tendinta de spre suprainvestire.

Meritul principal: pericolul suprainvestitiilor. Economia Japoniei si Criza Asiatica (1996, 1997, 1998).

Critica. Modelul trateaza perioada interbelica, iar perioada de boom bazata pe cresterea cheltuielilor statului se refera mai ales la cheltuielile de razboi (efortul fiind oarecum o incordare disperata de forte). Modelul ar fi avut succes si dupa razboi cand cheltuielile statului erau directionate pentru refacerea economiei